

Łukasz Maślanka: Sancerre

Sercem północno-wschodniej części Berry jest miasteczko Sancerre.

Jak wcześniej wspominałem, Berry jest regionem krajobrazowo dość monotonnym. Nie dotyczy to jednak północno-wschodniej części prowincji, urozmaiconej przez naturę łagodnymi, falistymi wzgórzami, które składają się na widok ładząco podobny do tokańskiego. Oprócz pejzażu, punktem wspólnym tych dwóch ziem jest uprawa winorośli i renoma wspaniałego zagłębia winiarskiego. Sercem tej północno-wschodniej części Berry jest miasteczko Sancerre.

Nie dojedziemy tutaj pociągiem, z wielką trudnością załapiemy się na rzadki pecaes z Bourges. Żadnych kłopotów nie przedstawia za to

wycieczka prywatnym samochodem lub rowerem: z Bourges drogą departamentalną D955 ok. 46 km. Sancerre położone jest na wysokości 310 m.n.p.m. Gmina znajduje się ok. dwóch kilometrów od lewego brzegu Loary w pobliżu miejsca, gdzie rzeka zmienia swój kierunek z południkowego na równoleżnikowy.

Wioska powstała w okresie karolińskim poprzez zasiedlenie terenów wokół parafii Saint-Romble. Nazwa ukształtowała się z ludowej deformacji imienia domniemanego przez ludzi wczesnego średniowiecza świętego (Sacrum Caesaris - Saint-Cère – Sancerre). Intensywniejsza urbanizacja rozpoczęła się w wieku XII, kiedy to Szczepan z Szampanii wybudował na szczycie wzniesienia donżon feudalny wraz z okalającym wioskę obronnym obmurowaniem. Sancerre szybko zdobyło miano niezwycięzonego i stało się ważnym punktem strażniczym nad Loarą. W okresie reformacji osada przeszła czasowo na protestantyzm, ale Rewolucja Francuska została przywitana tutaj buntem, który znany jest jako „Mała Wanda”. Swego czasu mieszkał tutaj również i prowadził swoje liczne interesy znany nam już Jacques Coeur. Jego dom zachował się do dziś i uważa się go za najstarszą istniejącą kamienicę miasteczka (XIV wiek).

Gród posiada doskonale zachowany średniowieczny układ urbanistyczny. Do najważniejszych jego zabytków należy niewątpliwie dzwonnica zwana też Wieżą św. Jana. Została zbudowana przez lokalnego architekta Guillaume'a Pellevoysina na początku XVI wieku. Pomieszczenia pierwszego piętra budynku były miejscem obrad rajców miejskich, zaś na parterze mieściła się kaplica. Wieża cudem ocalała po nakazanej przez generała la Châtre rozbiórce murów miejskich – skutku zdobycia miasta przez armię katolicką (1573). Jedynym śladem po zamku feudalnym jest tzw. Wieża Lenna (Tour des Fiefs) z XIV wieku. Do jej wybudowania doszło w czasie rozbudowy donżonu nakazanej przez hrabiego Sancerre, Jana III ok. roku 1350. Przypomina ona bardzo

wieżę zamku w Mehun, którą mogliśmy podziwiać w czasie poprzedniej wycieczki.

Sancerre posiada również ważne zabytki sakralne. Zachowały się ślady po romańskim kościele Saint-Père la None z XII wieku (portal z nagim tympanonem oraz dwa kapitele, z których jeden, zbudowany w stylu korynckim, ozdobiony jest motywami rolniczymi, zaś na drugim wyrzeźbiono ptaki).

Miasteczko pozostaje jednak celem głównie wizyt gastronomicznych. Liczni przedsiębiorcy winiarscy oferują możliwość zwiedzania swoich winnic, zaś centrum historyczne pełne jest znakomitych restauracji. Jako pierwszy o winnicach Sancerre wspomniał św. Grzegorz z Tours w 582 roku. Ich rozkwit przypada na XII wiek, kiedy to przywilej uprawy winorośli uzyskali Augustianie z opactwa Saint-Satur, lokalny feudał oraz Benedyktyni. Wino tutejsze gości na wszystkich wielkich stołach schyłku wieków średnich. Kronikarz Guillaume le Breton i Henri d'Andely, truver na dworze Filipa Augusta, plasowali je wśród najświetniejszych w całym Królestwie. Obecnie posiadają one znak jakości AOC (wino białe z winogron Sauvignon Blanc oraz czerwone i różowe z Pinot Noir). Są to jedyne wina jakościowe w Berry.

Ważnym specjałem z tych terenów jest także kozi ser Crottin de Chavignol (posiadający certyfikaty AOC oraz AOP). Jego wyrób sięga XVI wieku, zaś obszar pastwisk, z których mogą korzystać kozy dające nań mleko, wynosi 550 tys. hektarów na terenie departamentów Cher i La Nièvre.

Więcej o Sancerre na www.tourisme-sancerre.com. Opuszczamy już Berry. Następnym razem przedostaniemy się na prawy brzeg Loary i zwiedzimy Nevers – stolicę historycznej prowincji Nivernais oraz

współczesnego departamentu La Nièvre – włoskie miasto w samym sercu Francji, którego najbardziej centralne miejsce nosi nazwę Placu Królowych Polski.

Łukasz Maślanka